

České filharmonické kvarteto

The Czech Philharmonic Quartet

DVAKRÁT V SUKOVĚ SÍNĚ

TWICE IN THE SUK HALL

JAK UŽ SÁM NÁZEV napovídá, České filharmonické kvarteto vzniklo na půdě České filharmonie, jejímiž členy jsou tři ze čtyř kvartetistů – sekundistka Zuzana Hájková, violista Jiří Poslední a violoncellista Jakub Dvořák. Vzniklo v roce 2000 pod názvem Filharmonické kvarteto Praha, s příchodem nového primáře Pavla Ereta se o pět let později přejmenovalo. V březnu se můžeme těšit dokonce hned na dva koncerty v Sukově síni Rudolfiny: 13. března přednese České filharmonické kvarteto díla Mozarta, Schulhoffa, Webera a Dvořáka, 28. března provede novou skladbu v rámci každoroční přehlídky soudobé hudby Pražské premiéry.

Stála u zrodu kvarteta myšlenka vytvořit těleso podobné např. Kvartetu berlínských filharmoniků?

P. Eret: Já jsem sice vlastně nový člen tohoto kvarteta, které existuje už několik let, ale myslím, že to nebyl hlavní motiv. Byla to především snaha věnovat se kvartetní hře.

Z. Hájková: Vzhledem k tomu, že tři čtvrtiny z nás jsou členy České filharmonie, tak název logicky vyplynul ze situace a bylo by zbytečné krkolomně vymýšlet něco jiného.

Myslíte si, že zkušenosti z orchestru a ze sólové hry využijete i při hraní v kvartetu a naopak?

P. Eret: Sólová hra, hra v orchestru a například právě v kvartetu jsou tři různé obory a každý vyžaduje jiný způsob hry. Myslím si, že smyčcové kvarteto je obohacující jak pro orchestrální hráče, tak pro někoho, kdo hraje sólově. Často se říká, že je to vlastně v přeneseném slova smyslu dokonalý hudební nástroj, kde jsou obsaženy hlubší, střední i vyšší polohy, takže nic nechýbí a kvarteto tak nepotřebuje, aby je doplňovaly jiné nástroje, např. klavír.

J. Dvořák: Pavel je znamenitý sólista a zároveň je schopen přizpůsobit se požadavkům kvarteta. To je také jeden z důvodů, proč jsme si ho vybrali jako primáře. A pro tutti hráče v orchestru je kvarteto tak trochu „útěkem“ z každodenní řekněme rutiny, kdy se neustále nacházejí v přehlučených situacích a ze všech stran se na ně „valí“ fortissimo hudba. Komorní hudba, ať už jde o kvarteto, trio nebo jiné uskupení, tutti hráčům umožňuje slyšet sám sebe a dál na sobě nějakým způsobem pracovat. Je to tónová hygiena, bez které by hraní v tak velkém orchestru, jako je Česká filharmonie, nebylo dobré.

J. Poslední: To byl vlastně původní záměr, proč jsme se sešli. Všichni jsme se už dříve angažovali v různých komorních souborech a potom nám komorní hudba začala chybět. Vznik kvarteta iniciovala Zuzana Hájková, která má s kvartetní hrou z nás všech největší zkušenosti.

Z. Hájková: Několik let jsme se scházeli v orchestru, zjistili jsme, že jsme naladěni na stejnou strunu a cítili shodnou potřebu se do provozování komorní hudby opět nějak zapojit.

Tři z vás jsou vytiženi v České filharmonii a Pavel Eret se věnuje sólové dráze. Daří se vám scházet se pravidelně? A v jakém ohledu funguje České filharmonické kvarteto jinak oproti kvartetům, jejichž členové se soustřeďují pouze na kvartetní hru?

Z. Hájková: Na náš harmonogram mají samozřejmě vliv zájezdy České filharmonie i Pavlovy; když hrál např. dva měsíce v Japonsku, měli jsme dlouhou přestávku, což potom řešíme tak, že zkoušíme intenzivněji. Za běžného provozu se ale scházíme dvakrát týdně.

Určitě jsme limitováni tím, že děláme něco

jiného, takže neobsáhneme tak velký repertoár a také nás to stojí mnohem větší úsilí, protože s kvartetem zkoušíme po pracovní době. Občas to bývá vysilující.

Vzhledem k vašemu názvu každého napadne, že jste nějakým způsobem propojeni či přidružení k ČF. Přináší to nějaké výhody, jako je zázemí velké instituce, anebo se musíte ve všem spoléhat jen sami na sebe?

J. Poslední: Působíme nezávisle na České filharmonii.

Z. Hájková: Všechno si zařizujeme sami, ale díky České filharmonii máme kde cvičit a také se pravidelně objevujeme na filharmonických pódiích, to znamená v cyklu koncertů komorních souborů ČF a koncertů Českého spolku pro komorní hudbu.

Všichni jste studovali v Čechách, pan Eret má srovnání i se studiem v zahraničí. Nabízí podle vás škola dostatečnou možnost rozvíjet citění pro komorní hru, anebo pedagogové vesměs vedou studenty k sólové dráze?

P. Eret: Řekl bych, že česká hudební škola je spíše založená na komorním projevu. Nejsou tady instituce, které by se specializovaly na vychovávání sólistů jako třeba Juilliard School ve Spojených státech amerických – a nejsou pro to asi ani podmínky. V Americe má těch několik vybraných škol, které vychovávají sólisty, navíc i velmi dobré ekonomické zázemí, mohou např. studentům zajistit vynikající nástroje.

J. Poslední: Já si nemyslím, že jsme v době, kdy jsem studoval, byli vedeni jen k orchestrální praxi nebo komořině, mám dojem, že jsme se učili pouze hře na nástroj. Doufám však, že dnes je situace příznivější.

Pavel Eret

Zuzana Hájková

Jiří Poslední

Jakub Dvořák

13/3/2007 Sukova síň Suk Hall

CYKLUS „K“ ČESKÉ FILHARMONIE CPO "K" SERIES

MOZART Smyčcový kvartet Es dur K 428 *String Quartet in E flat major K 428*

SCHULHOFF Pět kusů pro smyčcové kvarteto *Five Pieces for string quartet*

WEBER Šest bagatel pro smyčcové kvarteto *Six Bagatelles for string quartet*

DVOŘÁK Smyčcový kvartet d moll op. 34 *String Quartet in D minor Op. 34*

28/3/2007 Sukova síň Suk Hall

PRAŽSKÉ PREMIÉRY PRAGUE PREMIERES

CTIRAD KOHOUTEK (ČR CR) Drobné radosti. Flétnové věty se smyčcovým kvartetem *Small Joys. Flute movements with string quartet* (Radomír Pivoda – flétna *flute*)

(Blíže informace o kompletních Pražských premiérách 2007: www.prazskepremiery.cz
For more details on the complete Prague Premieres 2007 review, please see: www.praguepremieres.eu)

Když jste studovali, tak jste už věděli, že se chcete věnovat komorní hudbě?

Z. Hájková: V podstatě ano.

J. Dvořák: Když jsem studoval, tak jsem zájem o komorní hru měl, i když jsem tehdy ještě nepomýšlel na to, že bych hrál ve smyčcovém kvartetu. Mám ale pocit, že jsem se nesetkal s adekvátní podporou ze strany kolegů studentů.

Je tedy o komorní hru mezi studenty spíše malý zájem?

Was the idea at the beginning to create an ensemble similar, for example, to the Berlin Philharmonic Quartet?

P. Eret: I'm the new member of this quartet, which has existed for a number of years, but I don't think this was the chief motive. It was mainly the endeavour to focus on quartet playing.

Z. Hájková: In view of the fact that three out of four of us are members of the Czech Philharmonic, the name logically came out of the given situation and it would have been pointless to rack our brains to try and come up with something else.

Z. Hájková: Our schedule is naturally influenced by Czech Philharmonic concert tours and Pavel's own tours. When he was performing in Japan for two months, we had a long break, which we make up for later by rehearsing a lot. Ordinarily we meet up twice a week. We are limited in that we are doing something else as well, so we can't cover such a big repertoire, and it also requires a lot more from us, since we rehearse as a quartet after our day's work. Sometimes it takes it out of us.

Given your name, everyone would imagine that you are in some way connected or affiliated with the CPO.

Does that bring any advantages, such as being in the surroundings of a major institution, or do you have to rely only on yourselves in everything you do?

J. Poslední: We work independently of the Czech Philharmonic.

Z. Hájková: We arrange everything ourselves but, thanks to the Czech Philharmonic, we have rehearsal space and we also appear regularly on the Philharmonic concert platforms, in series of concerts by CPO chamber ensembles and concerts organised by the Czech Chamber Music Society.

You all studied in the Czech Republic, Mr Eret can make comparisons from having studied abroad. In your opinion, does music college offer sufficient opportunity to develop a sense for chamber music, or do teachers encourage students towards a solo career?

P. Eret: I'd say that Czech music schools are more focused on chamber music. There aren't institutions here which would specialise in cultivating soloists, such as the Juilliard School in the United States – and we probably don't have the conditions for it, either. Moreover, in America, those selected schools which foster soloists have good financial sources so, for example, they can provide excellent instruments for their students.

J. Poslední: I don't think that, when I was studying, we were encouraged to get orchestral or chamber music experience; I got the impression we were just taught how to play our instrument. I hope that, today, the situation is more favourable.

When you were studying, did you already know that you wanted to become chamber musicians?

Z. Hájková: Yes, essentially.

J. Dvořák: When I was studying I was interested in chamber music, even though, back then, I hadn't yet started thinking about playing in a string quartet. But I do think that I didn't have enough support from my fellow-students.

Are students not really interested in playing chamber music, then?

Z. Hájková: Playing in a string quartet requires a lot of work and you can't cut corners. You have to sit out all the rehearsals, even the best players, otherwise you won't make any progress. So many people are really enthusiastic in the beginning, but when they realise two months later how much work is involved, their interest starts to wane. There are always people out there who are keen to do this, but there aren't crowds of them.

J. Poslední: We were influenced by teachers such as Mr Moučka, the Vlach Quartet or members of the Smetana Quartet... We were fortunate to have had all kinds of examples to follow.

J. Dvořák: But the main issue chiefly concerns the overall prospects of classical music in the future. Musicians have to prepare for their profession a lot longer than other people, essentially from a pre-school age, and they can never take a longer break from it. Even those of us with children who show a talent for music think twice about setting them on that "merry-go-round"...

Naše stálá přispěvatelka Lenka Petáková (vlevo) v rozhovoru s kvartetisty
Our regular contributor Lenka Petáková (on the left) in conversation with the quartet members

Z. Hájková: Hrávat ve smyčcovém kvartetu s sebou přináší spoustu práce, která se nedá ošidit. Musíte to takzvaně odsedět na zkouškách, i kdyby šlo o nejlepší hráče, protože jinak se nepohnete kupředu. Takže hodně lidí je ze začátku nadšených, ale když za dva měsíce zjistí, kolik je to práce, tak jejich zájem uvadá. Zájemci se najdou vždy, ale nejsou jich zástupy.
J. Poslední: Ovlivnili nás pedagogové jako pan Moučka, Vlachovo kvarteto nebo členové Smetanova kvarteta... Měli jsme naštěstí množství vzorů, ke kterým jsme mohli vzhlížet.

J. Dvořák: Ta hlavní otázka ale souvisí především s celkovými vyhlídkami vážné hudby do budoucna. Hudebník se na své povolání musí připravovat mnohem déle než jiní lidé, v podstatě už od předškolního věku, a nikdy si nemůže udělat delší přestávku. I ti z nás, kteří mají děti, u nichž se projevuje talent k hudbě, váhají, zda je mají do toho „kolotoče“ posadit...

ENGLISH

AS THEIR NAME suggests, the Czech Philharmonic Quartet came into being in the home of the Czech Philharmonic; three of its members are also members of the orchestra – second violinist Zuzana Hájková, viola player Jiří Poslední and cellist Jakub Dvořák. The ensemble was formed in 2000 with the name Prague Philharmonic Quartet and, with the arrival of its new leader Pavel Eret, the quartet changed its name five years later. In March we can look forward to two concerts in the Rudolfinum's Suk Hall: on 13 March the Czech Philharmonic Quartet will perform works by Mozart, Schulhoff, Webern and Dvořák, and on 28 March they will play a new work as part of the annual contemporary music review, Prague Premieres.

Do you think that you can use your experience from playing in an orchestra and performing solo when playing in a quartet, and vice-versa?

P. Eret: Solo performance, playing in the orchestra and, for example, in a quartet, are three different disciplines and each requires a different approach. I think that string quartet playing is enriching both for an orchestral player and for someone performing as a soloist. It's often said that, in a figurative sense, it's the perfect musical instrument, where you have the lower, middle and high registers, so there's nothing missing and the quartet doesn't need another instrument to fill the gap, such as the piano.

J. Dvořák: Pavel is a fine soloist and he is also able to adapt himself to the requirements of the quartet. That's also one of the reasons we chose him as leader. And for *tutti* players in the orchestra, the quartet is also something of an "escape" from the everyday routine, where you're constantly surrounded by the sounds of other instruments, and *fortissimos* are coming at you from all sides. Chamber music, whether it's a quartet, a trio or some other combination, gives *tutti* players the chance to hear themselves and to work on themselves in some way. It's a kind of "tonal hygiene" process, without which playing in a large orchestra like the Czech Philharmonic wouldn't be so good.

J. Poslední: This was really the original objective of our getting together. We were all involved in various chamber ensembles and then we began to miss playing chamber music. The quartet was initiated by Zuzana Hájková, who, of all of us, has most experience with quartet playing.

Z. Hájková: We'd been meeting up in the orchestra for several years, and we discovered that we were on the same wavelength and we felt the same need to bring chamber music back into our lives once again.

Three of you are tied up with your work in the Czech Philharmonic, and Pavel Eret has his solo career. Are you able to meet up regularly? And in what respect does the Czech Philharmonic Quartet function differently from quartets whose members focus solely on quartet playing?